

Skavskydd – bra att ha vid förtöjning mot fast kaj.

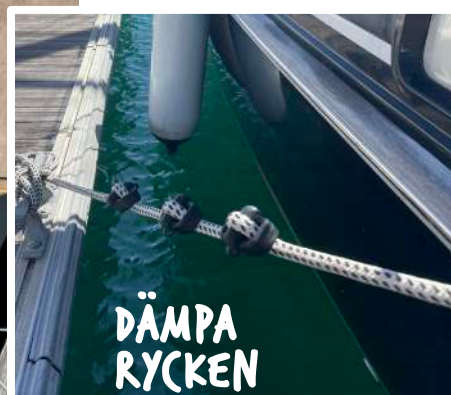
## Gnissel?

Om tampar gnisslar hjälper det ofta med en droppe diskmedel där det gnisslar – oftast runt knaparna. Mot fendergnissel hjälper det också, men då fungerar fenderstrumpor ännu bättre, som dessutom förhindrar att sandkorn och smuts dras mot bordläggningen.



VÄLJ RÄTT LINOR

**HÅRDA RYCK** kan leda till att knapar lossnar eller att det blir sprickor i gelcoaten. Förtöjningstampar ska därför vara så elastiska som möjligt för att ta upp rycken. Materialvalet har stor betydelse. Tampar av polyester har mycket bra inbyggd elasticitet. Det lönar sig att köpa tampar avsedda för just förtöjning. Stumma linor som används för till exempel fall eller skot ska inte användas som förtöjningslinor.



DÄMPA RYCKEN

**BLÅSER DET MYCKET** eller i de fall man önskar extra säkerhet kan man behöva flera linor än de fyra grundläggande. Men när två eller fler tampar tar över samma jobb, om man till exempel har två förspring, ett från förknappen och ett från midskeppsknappen, är det viktigt att sträckta upp dem så att de delar jämt på lasten. Tänk på att man även behöver ryckdämpare så fort det går den minsta dyning!

# Så förtöjer du långsides

Text Leon Schulz Foto Erik Eken Illustration Micke Westin

**V**ID ALL FÖRTÖJNING är målet att båten ska ligga tryggt och mjukt. Den ska varken röra sig förut eller akterut och inte heller vrida sig med- eller moturs kring sin centrala vridpunkt, som oftast ligger ungefär där masten är placerad. Det ska inte heller rycka i båten när det blåser till, eller när vattnet runt båten kommer i rörelse.

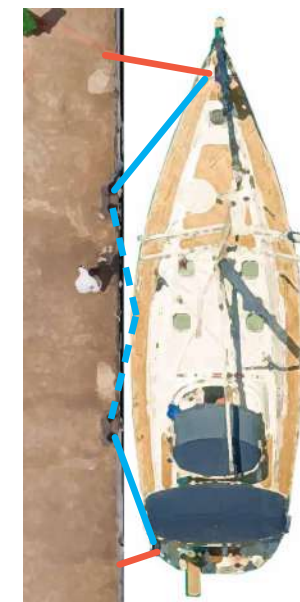
För att förtöja långsides behövs normalt minst fyra förtöjningslinor: en lina för varje uppgift. Att låta varje förbindelse mellan en knap ombord och en pollare i land bestå av en separat lina har fördelen att man kan hala ut eller ta hem på den både från land och från båten. »One Line - One Job«!

Linor som ska förhindra att båten vrider sig kring mittpunkten ska vara mer eller mindre vinkelräta mot

båtens längdriktning och kallas **ändor**. Pekar de något förut från båten framre knap eller akterut från båten akter knap kallas de **för-** respektive **akterända**. Pekar de exakt tvärs mot kaj heter de **tvärändor** (engelska "breast Lines").

Linor som ska förhindra båten förflyttning i längdriktning kallas för **spring** och ska anläggas så parallellt med båten som det är möjligt. Ett **förspring** förhindrar båten rörelse framåt. Om båten saknar mittknap leds förspringet från båten framre knap så långt akterut som möjligt, gärna till en pollare i land som ligger tvärs midskepps.

Ett **akterspring** som på motsvarande sätt leds från båten akter knap så långt förut som möjligt förhindrar båten rörelse bakåt. Man kan ofta använda samma pollare eller knap i land för



de två springen.

Om båten har en knap midskepps kan springlinorna gärna ledas från den, förut och akterut i land för att förhindra båten förflyttning i längdled. Man kan, om man vill vara riktigt säker, använda fyra springlinor om man har en mittknap.

Ett spring ska aldrig leda utanför båten längd utan gå från en knap ombord till en pollare i land som ligger någonstans mellan båten för respektive akter.

Med två **ändor** och två **spring** är båten förtöjd. ●



LEON SCHULZ är RYA Yachtmaster Ocean Instructor, författare och föredragshållare. Han har seglat över 80 000 sjömil. Han håller kurser ibland annat navigation, båthantering och astronomisk navigation.  
www.reginasailing.com